

Notace velké O (big O notation)

Provedeme časovou analýze algoritmu select sort na souboru dat velikosti n .

Algoritmus

1. Data uložíme do listu: [5, 7, 12, 2, 8, 21, 4]
2. Projdeme celý list, vybereme nejmenší prvek a vyměníme ho s prvním prvkem: [2, 7, 12, 5, 8, 21, 4]
3. Projdeme list od druhého prvku, najdeme nejmenší prvek, vyměníme s druhým prvkem [2, 4, 12, 5, 8, 21, 7]
⋮

Výpočet počtu operací algoritmu

1. Uložíme 7 čísel.
2. Při hledání minima načteme všech 7 prvků listu, provedeme 6 porovnání a případně jednu výměnu prvků.
3. Při hledání minima načteme 6 prvků, provedeme 5 porovnání a případně jednu výměnu prvků.
⋮

V případě listu velikosti n

1. Uložíme n čísel.
2. Při hledání minima načteme všech n prvků listu, provedeme $n - 1$ porovnání a případně jednu výměnu prvků.
3. Při hledání minima načteme $n - 1$ prvků, provedeme $n - 2$ porovnání a případně jednu výměnu prvků.
⋮

Sečteme počet operací:

1. Čtení prvků:
pro $n = 7$ dostaneme $7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 = 28$ operací
v obecném případě dostaneme $n + (n - 1) + \dots + 2 = \frac{1}{2}n(n + 1) - 1$ operací.

2. Porovnávání:

pro $n = 7$ dostaneme $6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 21$ operací
v obecném případě dostaneme $(n - 1) + (n - 2) + \dots + 1 = \frac{1}{2}n(n - 1)$ operací.

3. Výměna prvků:

pro $n = 7$ dostaneme až 6 operací
v obecném případě dostaneme až $n - 1$ operací.

Celkem až

$$\frac{1}{2}n(n + 1) - 1 + \frac{1}{2}n(n - 1) + n - 1 = n^2 + n - 2$$

Asymptotický počet operací

Zajímá nás přibližný počet operací pro velká n . Zanedbáme $n - 2$ proti n^2

$$n^2 + n - 2 \doteq n^2$$

a říkáme, že časová složitost (tj. doba běhu, která je úměrná počtu operací) je $O(n^2)$. Čteme velké O n^2 .

Obecný případ

Pokud by počet operací vyšel například $\frac{1}{2}(n^3 + 3n^2 + 102n - 50)$, tak zanedbáme nižší mocniny n a dostaneme

$$\frac{1}{2}(n^3 + 3n^2 + 102n - 50) \doteq \frac{1}{2}n^3$$

Faktor $1/2$ zanedbáme ze dvou důvodů:

1. Při analýze algoritmu počítáme rozličné operace, které můžou mít různou dobu trvání. Tím zaneseme do výpočtu další faktor. Pro zjednodušení výpočtu dobu trvání operace neuvažujeme. Z toho důvodu nemá smysl uvažovat ani faktor $1/2$.
2. Zajímá nás, jak se změní doba výpočtu, když vstup zvětšíme například stokrát. Vstup o velikosti $100n$ trvá 10^4 krát déle než vstup velikosti n v obou případech – pro $1/2n^2$, i pro n^2 .

Po zanedbání nižších mocnin n a faktoru $1/2$ dostaneme výsledek: doba běhu algoritmu na datech velikosti n trvá $O(n^3)$ časových jednotek.